

Mobila tehnika, piekabes, lauksaimniecības traktortehnika

MK Nr.590¹ 13.2.apkšpunkts nosaka, ka projektu var īstenot ārpus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijas, ja:

- paredzēts iegādāties vai aprīkot ar stacionārām iekārtām šo noteikumu 37.11. apakšpunktā minēto **mobilo tehniku vai piekabi** (transportlīdzeklis, kam nav motora un kas paredzēts braukšanai savienojumā ar transportlīdzekli). (MK Nr.590 13.2.4.apkšpunkts).
- mobila tehnika - transportlīdzekļi, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta
- mobilās tehnikas vai piekabes iegādes gadījumā, atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskai personai) atrodas vietējās rīcības grupas darbības teritorijā (MK 590 13.5.apakšpunkts)

1. Vispārējās nozīmes un speciālie transportlīdzekļi

MK Nr.590 37.11.apakšpunkts- neattiecināmi ir amfībiju, mopēdu, motociklu, triciklu, kvadriciklu, traktortehnikas, autobusu, vieglo automobiļu un kravas automobiļu (**izņemot vispārējās nozīmes un speciālos transportlīdzekļus², kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta**) iegādes izdevumi (vienlaicīgi jāizpildās visiem trim nosacījumiem- pielāgots darbu veikšanai, uzstādītas iekārtas un mobila pakalpojuma sniegšanas vieta).

Piemēram: autoveikals (mikroautobuss ir aprīkots ar plauktu sistēmām, vitrīnām, utt.), mobila izbraukuma tirdzniecības vieta (mikroautobuss ir aprīkots iebūvētu refrīžeratoru, lai veiktu izbraukuma tirdzniecību- gaļu, piena produktus, saldējumu utt.), mobils zobārstniecības kabinets (automašīna ir uzstādītas zobārstniecības kabineta iekārtas), mikroautobuss kas ir pārbūvēts priekš cilvēkiem ar kustību traucējumiem (pacēlājs, papildus stiprinājumi, stieņi utt.), mobils vetārsta kabinets (uzstādītas laboratorijas iekārtas, iebūvēts sonogrāfs, vinča, ledusskapis utt.), mobils auto serviss (automašīna ir aprīkota ar diagnostikas iekārtām), mobila kautuve;

!!!Vispārējās nozīmes transportlīdzeklim nav jābūt rūpnieciski ražotam jau specifisko darbu veikšanai. Iegādājoties transportlīdzekli to var aprīkot un uzstādīt nepieciešamās iekārtas. **Iekārtām jābūt iebūvētām.** Iegādājoties pārvietojamas iekārtas un tās tikai novietojot transportlīdzeklī, netiek nodrošināta minētā norma -pielāgots, uzstādīts, mobila pakalpojuma sniegšanas vieta.

Veicot šādu transportlīdzekļu iegādi, atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskai personai, kas veic vai plāno uzsākt saimniecisku darbību) atrodas vietējās rīcības grupas darbības teritorijā.

¹ Ministru kabineta 2015.gada 13.oktobra noteikumi Nr.590 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju"

² KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 678/2011 (2011. gada 14. jūlijs), ar kuru aizstāj II pielikumu un groza IV, IX un XI pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/46/EK, ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva). – 5 nodaļa

Ar vispārējās nozīmes un speciāliem transportlīdzekļiem MK Nr.590 izpratnē tiek **saprasts transportlīdzeklis, kas ir reģistrējams Ceļu satiksmes drošības direkcijā (CSDD).**

Nosacījumi attiecībā uz specializēto tūristu transportlīdzekļiem ir noteikta Ceļu satiksmes likumā³:

1.panta__19¹) specializētais tūristu transportlīdzeklis — mehāniskais transportlīdzeklis, kas savienojumā ar vienu vai vairākām pasažieru pārvadāšanai paredzētām piekabēm brauc pa noteiktu maršrutu;

9.panta 3 daļa- specializēto tūristu transportlīdzekļu izmantošanas nosacījumus, transportlīdzekļa tipu un kustības maršrutu, izvērtējot tā sabiedriskās nepieciešamības un drošības kritērijus, nosaka attiecīgā pašvaldība.

Piemēram: Specializētie tūristu transportlīdzekļi- vilcieniņš, busiņš, kurš pārvadā tūristus noteiktā maršrutā (piemērs: Alūksnes pilsētas vilcieniņš, Kuldīgas elektro gids);

2. Mobila tehnika, kas paredzēta specifisku darbu veikšanai

Šajā kategorijā ietilpst tāda tehnikas vienības, kas netiek reģistrētas CSDD, jo nepiedalās ceļu satiksmē, bet tiek reģistrēta Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā (VTUA).

Piemēram: pašizgājēji, zāles pļāvēji (smalcinātājiem), iekrāvēji, traktoru piekabes, buldozeri, ekskavatori, komunālās mašīnas, autogreideri, ceļu būves mašīnas, meža mašīnas, speciālā pašgājējmašīna, u.c. tehnika.

!!! Tehniku var **izmantot** ārpus VRG darbības teritorijas, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskai personai) atrodas VRG darbības teritorijā **vismaz trīs gadus pirms projekta iesniegšanas.** (MK 590 13.5 punkts)

Ja netiek izpildīts MK 590 13.5 punkta nosacījumi par trīs gadiem, tehniku drīkst izmantot tikai attiecīgās VRG darbības teritorijā.

Nav attiecināma tāda tehnika kā: amfībijas, mopēdi, motocikli (visa veida- ūdens, sniega), triciklu, kvadriciklu, lauksaimniecības traktortehnikas, autobusu, vieglo automobiļu un kravas automobiļu (izņemot vispārējas nozīmes un speciālos transportlīdzekļus) (MK 590 37.11.apakšpunkts).

3. Piekabes

Noteikumu Nr.590 28.1 un 31.1. apakšpunkts nosaka, ka ir attiecināma jauna pamatlīdzekļu iegāde. Iegādājoties piekabi, nav pieļaujams, ka piekabes pirmreizējā reģistrācija nav veikta uz atbalsta pretendentu, jo tādejādi piekabe nav uzskatāma par jaunu. Izņēmums- mobilās pirts mucas (mājas), baļļa uz riteņiem.

!!!Pirmreizējā reģistrācija piekabes iegādes gadījumā CSDD ir veikta uz atbalsta pretendenta vārda.

Piekabi var izmantot ārpus VRG darbības teritorijas, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskai personai) **atrodas VRG darbības teritorijā** (MK 590 13.5.apakšpunkts).

³ Ceļu satiksmes likums <https://likumi.lv/ta/id/45467-celu-satiksmes-likums>

4. Lauksaimniecības traktortehnika

Nav attiecināma lauksaimniecības traktortehnikas iegāde (MK Nr.590 37.11.apkšpunkts).

Ar lauksaimniecības traktortehniku⁴ tiek saprasta visa lauksaimniecības tehnika – traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas (graudu kombaini, tehnisko kultūru novācēji, augu aizsardzības pašgājējmašīna).

Nav attiecināma pamatlīdzekļu iegāde, kas ir vajadzīga, lauksaimniecības produktu primārajai ražošanai- arkli, sējmašīnas utt. (MK 590 37.16.apakšpunkts)

Dažādi jautājumi un piemēri par mobilo tehnikas iegādi.

Piemērs Nr.1

Universālais kompaktkrāvējs uz riteņu gaitas- ir attiecināma šādas tehnikas iegāde, ārpus VRG darbības teritorijas var izmantot ja vismaz trīs gadus pirms projekta iesniegšanas pretendents darbojas VRG darbības teritorijā.

Piemērs Nr.2

Vibroiegremdētājs ir vibrācijas tipa elektromašīna, kura stiprinās uz ekskavatora (tiks īrēts, vai pirkts, vai ņemts patapinājumā) - ir attiecināma šādas tehnikas iegāde, ārpus VRG darbības teritorijas var izmantot ja vismaz trīs gadus pirms projekta iesniegšanas pretendents darbojas VRG darbības teritorijā.

Piemērs Nr.3

Autoskola vēlas iegādāties automašīnu, kas ir aprīkota ar papildus pedāļiem instruktoram, lai sniegtu auto apmācības pakalpojumu - šādas mašīnas iegāde ir attiecināma un tā ir uzskatāma par speciālo transportlīdzekli, kas pielāgots specifisku darbu veikšanai (*automašīna ir pārbūvēta un pielāgota, lai apmācībām*), kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas (*papildus pedāļi, spoguļi*) un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta (*instruktors ar aprīkoto automašīnu sniedz auto apmācības pakalpojums*). Attiecīgi šādu automašīnu var izmantot arī ārpus VRG darbības teritorijas, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese (deklarētā dzīves vietas adrese fiziskai personai) ir reģistrēta VRG darbības teritorijā.

Piemērs Nr.4

Rallija mašīnas iegāde, kā arī tablo, starta un finiša iekārtas. – rallija mašīna (lai arī tā ir aprīkota ar papildus drošības jostām, speciāliem krēsliem) nebūs uzskatāma par speciālo transportlīdzekli, kas pielāgots specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta. Attiecīgi rallija mašīnas iegāde nav attiecināma saskaņā ar MK Nr.590 37.11 apakšpunktu. Tablo, starta un finiša iekārtu iegāde ir klasificējama, kā pamatlīdzeklis un to iegāde ir attiecināma.

⁴ Ministru kabineta 2017.gada 6.jūnija noteikumi Nr. 313 "Traktortehnikas, tās piekabes, maināmās velkamās iekārtas un maināmā tehnoloģiskā agregāta reģistrācijas kārtība"

Piemērs Nr.5

Projektā paredzēts esošu mašīnu (džipu) pārveidot par autoevakuatoru, iegādājoties piekabi un vinču. Automašīna jau ir pretendenta īpašumā- **jā, piekaves un vinčas iegāde ir attiecināma. Autoevakuatoru varēs izmantot arī ārpus VRG darbības teritorijas, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese (deklarētā dzīves vietas adrese fiziskai personai) ir reģistrēta VRG darbības teritorijā.**

Piemērs Nr.6

Mobilās servisa vienības - darbnīcas iegāde, kura tiek aprīkota ar darbam nepieciešamajiem instrumentiem un fiziski var tikt aprīkota tikai un vienīgi neatliekamajiem remonta darbiem tieši uz lauka vai klienta saimniecības telpās, kad lielās tehnikas pārvietošana uz atbalsta pretendenta telpām nav iespējama vai ir ļoti apgrūtināta un ekonomiski neefektīva. Plānots mobilo vienību aprīkot tā, lai tā spēj veikt darbu autonomi ar savu elektrības ražošanu pneimatisko un elektrisko instrumentu veikspējas uzturēšanai - **šāda mobilā servisa vienības izveide ir atbalstāma tikai tajā gadījumā, ja izpildās visi MK 590 nosacījumi- ir pielāgots specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētās iekārtas un kas ir **mobila pakalpojuma sniegšanas vieta.** Iegādājoties pārvietojamas iekārtas un tās tikai novietojot transportlīdzeklī, netiek izpildīta minētās tiesību normas nosacījumi.**

Piemērs Nr.7

Auto ar pacelāju iegāde, lai sniegtu pakalpojumu, kas paredz veidot/būvēt ēkas no guļbaļķiem (pacelājs vajadzīgs, lai tiešā veidā nodrošinātu šo guļbaļķu pacelšanu un būvēšanu). Projektā būtu paredzēts, ka tiks būvētas guļbūves ēkas pēc projekta un nepieciešams nopirkt šo minēto pacelāju (kravas auto ar pacelāju). Saskaņā ar MK Nr.590 37.11.p. tas varētu būt kravas automobilis ar uzstādītu iekārtu, kas paredzēta specifisku funkciju veikšanai - **jā, šāda automašīna ar pacelēju būs uzskatāms par speciālo transportlīdzekli, kas ir pielāgots specifisku darbu veikšanai, uzstādītas iekārtas un ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta, var izmantot ārpus VRG darbības teritorijas, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese (deklarētā dzīves vietas adrese fiziskai personai) ir reģistrēta VRG darbības teritorijā.**

Piemērs Nr.8

Kempera (dzīvojamās mājas uz auto bāzes, ne piekaves) iegāde pārvietojamā nomas punkta un darbinieku izmitināšanas vietas komandējumos iegāde.- **Nē, šāda dzīvojamā māja uz auto bāzes nav attiecināma, jo, lai šī automašīna atbilstu MK Nr.590 37.11 apakšpunktā minētajam tai ir jāatbilst visiem nosacījumiem. Lai arī automašīna ir klasificējama kā vispārējās nozīmes transportlīdzeklis, tā nav uzskatāma par mobila pakalpojuma sniegšanas vietu, jo tajā netiek sniegts pakalpojums. Automašīna ir paredzēta darba apstākļu radīšanai. Ja automašīnu nodod nomā tas arī nav uzskatāms par mobila pakalpojumu jo pretendents ar iegādāto tehniku nesniedz pakalpojumu, bet nodod to lietošanā, nomā citai personai.**